

Komentar in karta: 1/49 SLA V045 'trebuh'

Karmen Kenda-Jež

1. Gradivo

V slovenskih narečjih se za pomen 'sprednji del človeškega trupa med prsmi in nogami', knj. *trébuh* (é), uporabljajo leksemi *trebuh* – v osrednjem slovenskem prostoru in na zahodnem obrobju, *črevo* – v narečjih koroške narečne skupine in v prekmurskem narečju – ter izposojenka *vamp* (z različico *lamp*) na severovzhodnem in jugovzhodnem robu slovenskega jezikovnega ozemlja. Med drugimi poimenovanji, ki so v posameznih točkah običajno navedena kot drugi ali tretji leksemi za iskani pomen, tj. *želodec* in *blek* (prim. Novak 1996: *blek* 'vamp'; Mukič 2005: *blek* 'vamp (nizko)', 'trebuh') ter kot enkratnice, je verjetno večinoma zaznamovano besedje. Enako velja za posamične pojavitve leksema *vamp* v drugih narečjih.

2. Morfološka analiza

trebuh < *terB-uX-ɔ 'drobovje, želodec, trebuh' (*B* → *v* v T073 in T090, *px* > *ux*; *X* → *s* v T202 in T206, analogično po palataliziranih oblikah (Ramovš 1924: 288sl.))

trbuh < *trɔb-ux-ɔ 'drobovje zaklane živali'

črevo < *červ-o, rod. *červ-es-e 'črevo'

črev < *červ-ɔ

čreva < *červ-a

čreves < *červ-es-ɔ

želodec < *žel-ɔd-ɔc-ɔ 'želodec' ← *žel-ɔd-ɔ 'želod, želodec'

drob < *drob-ɔ 'majhni, drobni telesni organi'

truplo < *trup-l-o 'truplo'

vamp < *(*Vamp*)-ɔ ← bav. srvnem. *wamp* 'trebuh' (*V* → *l*)

    → **lamp** (*v-m* > *l-m*, Ramovš 1924: 151)

blek < *(*blek*)-ɔ ← stvnem. *flēc*, *flēccho*, srvnem. *vlēc*, *vlēccke* 'krpa'

bajs < *(*bajs*)-ɔ ← nem. *Baß* 'bas, glasbilo'

bajsek < *(*bajs*)-ɔk-ɔ

stomih < *(*Stomix*)-ɔ ← furl. *stomi*, trž. it. *stomigo* 'želodec' (*S* → *š* v T123)

štomi < *(*stomi*)-∅ ← furl. *stomi*

put < *(*put*)-ɔ ← bav. srvnem. *put(t)e* 'posoda, brenta'

lompa, nejasno

jempa, nejasno, morda kot *lempa* 'brenta' ← trž. it. *lembol* 'lesena kad'